

Het gerechtshof Den Bosch kwam dinsdag met een verrassende uitspraak.

FOTO: HH

Woekerklager heeft plots een nieuwe kans

Recent arrest biedt klanten nieuwe mogelijkheden

Cor de Horde
Amsterdam

Het was een beetje een doodlopende weg aan het worden. In de talrijke processen over de woekerpolis ging het steeds om de vraag of de consument goed was voorgelicht, en dan rolde er een mager compromisvonnis uit de bus. Tot deze week.

Dinsdag was er een vonnis – van een gerechtshof, dus met veel gewicht – dat de procedures rond beleggingsverzekeringen in een heel ander daglicht stelt. Het hof in Den Bosch haalt er onverwacht een Europese richtlijn (kaderwet) bij die consumenten beschermt tegen oneerlijke voorwaarden in de kleine lettertjes.

Die route biedt de klagers nieuwe perspectieven, en zet de verzekeraars dus in een lastige positie. De miljardenclaims waar de claimorganisaties lange tijd mee geschermd hebben maar die steeds meer uit het zicht gingen raken, zijn opeens minder onrealistisch geworden.

In de redenering van het hof moet de rechter kijken of de algemene voorwaarden van een product misschien oneerlijk zijn voor de consument. En dat op grond van een Europese richtlijn die stamt uit 1993, maar die niet eerder is ingezet bij de woekerpolis. Het hof kwam er zelf mee.

Diverse uitspraken hebben de richtlijn meer kracht gegeven.

Afgelopen december nog was er een arrest van het Europese Hof van Justitie. Samenvatting: slechte voorwaarden moeten helemaal worden geschrapt. De rechter mag ze niet vervangen door een compromistekst, maar moet zorgen dat de consument alle kosten terugkrijgt. Dit in het kader van de ‘afschrikwekkende werking’.

Het hof in Den Bosch heeft met dit en andere arresten over de consumentenrichtlijn in de hand gekeken naar het ‘Levensplan’, een beleggingsverzekering van een rechtsvoorganger van ASR. Daar blijken allerlei kosten in te zitten waarvan de verzekeraar niet goed kan uitleggen waar ze aan besteed worden. Terwijl de consument niet had kunnen begrijpen dat de kosten, die waren opgedeeld in ingewikkelde onderdelen, fors zouden oplopen. Ergo, zegt het hof, de algemene voorwaarden zijn ‘onredelijk bezwarend’ in de zin van de Europese wet.

Minstens zo opmerkelijk is het vervolg van het vonnis. Daar-in veegt het hof zo’n beetje alle argumenten die in alle eerdere

woekerpoliszaken te berde zijn gebracht, met een eenvoudig gebaar van tafel. Jaren is er geprocedeerd over de vraag of verzekeraars meer informatie hadden moeten geven.

Allemaal niet belangrijk, vindt ‘Den Bosch’. Als de algemene voorwaarden ‘onredelijk bezwarend’ zijn, dan is de vraag over de informatieplicht niet meer van belang.

Anderzijds heeft het hof ook zo’n beetje alle bezwaren waar de klant zelf mee was gekomen, terzijde geschoven. Vergeet het ‘hefboom- en inteereffect’ waar claimclubs telkens mee aan komen zetten. Een ingewikkeld verhaal over variabele poliskosten, waar ze veel publiciteit, maar weinig juridische successen mee hebben behaald.

Het is onmogelijk te zeggen waar het Bossche vonnis toe zal leiden. ‘Als dit in stand blijft, kan het heel groot worden’, zegt advocaat Adriaan de Gier, die opkomt voor claimorganisatie Wakkerpolis.

Als Want ASR kan in cassatie gaan. Bovendien telt een gewaar-schuwde verzekeraar voor twee. Bij elke volgende zaak zal een verzekeringsmaatschappij zijn verdediging helemaal toesnijden op deze nieuwe route. Het kan nog alle kanten op, maar voor het eerst in jaren zit de verzekeringssector weer helemaal in het defensief.

Gerechtshof kwam onverwacht met een Europese richtlijn die niet eerder is ingezet bij de woekerpolis